

...mosoly az életünkben is

Máriának a karácsony a szívébe is beköltözött. Ez a mi reményünk is. Van-e hajlandóság bennünk arra, hogy félretegyük a lőtás-futást, a karácsonyi bulik és bevásárlóközpontok zaját, utazások fáradságait, és Máriához hasonlóan leüljünk, hallgassuk az angyal szavát?

3.

Tulipán Ház: a rendhagyó család

Ünnepek idejére minden nálunk nevelkedett gyerek hazajön, együtt töltjük az ünnepeket. És ahogy karácsonykor a szűkebb családban, ugyanúgy nálunk is mindenki kap ajándékot, együtt örülünk az ünnepek, egymásnak.

4.

Az ajándék

– Csak az a baj – mondja az öregasszony –, hogy hiányzik az ajándék. Pedig a karácsonyfa alatt az is kell hogy legyen.
– Az is kell – mondja az öregember. – Valami ajándék a legszegényebbeknek is dukál.
– Akkor hát jöjjön – mondja az öregasszony –, legyen maga az én ajándékom!

7.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXVIII. ÉVF. • 24. SZÁM
2017. DECEMBER 15.
ÁRA 0,80 LEJ

Menjünk el mind Betlehemig!

Lk 2,15–20

Jézus születése előre megtervezett, sokak által várt esemény volt. Születése előtt már háromszáz évvel hirdették a próféták, hogy milyen családból, hol fog megszületni a Messiás. Azt is, hogy majd keresztre feszítik, ruhájára sorsot vetnek. Mégis milyen kevesen hittek benne! Úgy voltak vele, mint manapság a hatóságok, amelyek tudják, hogy érkezik a hó, mégis váratlanul éri őket.

Az öreg Simeon egy életen keresztül várta a Messiás születését. Lehet, sokaknak ez a kijelentés, hogy „várj!”, nem volt elég. Lehet-e úgy élni, hogy egy egész életen keresztül csak várakozunk? | 2.

Minden kedves olvasónknak
áldott karácsonyi ünnepet kívánunk!

Erősíteni a közösségeket

Beszélgetés Floriska István presbiterrel

A Kakasos templom gondnoka, a Kolozsvári Református Egyházmegye Presbiteri Szövetségének elnöke. Nincs olyan egyházi tevékenység, ahol ne lenne jelen. Vezetésével a PSZ az egyházkerület egyik legaktívabb megyei szervezete.

– Hogyan került ilyen szoros kapcsolatba az egyházzal?

– Kolozsváron a Kétágú templomhoz közel laktam három testvéremmel és szüleimmel. Visszaemlékszem, mindig tudtuk, mikor van a délutáni istentisztelet, bűnbánati hét. Néha még a játékot is abbahagyva mezítláb elfutottam a templomig: ott biztonságban voltam. Gyerekként tudtam, ott lakik a Jézuska, ott-hanem éreztem magam. Később a Magyar utcából a Széchenyi térre költöztünk, de ugyanoda jártunk vissza a templomba. Aztán családot alapítottam, így kerültem a Monostorra, a

Kakasos templomhoz – közelebbi kapcsolatba a felsővárosi egyházközséggel. Mindig úgy éreztem, a templomban az ember nyugalmat talál.

– Az egyházkerületben utolsónak alakult meg a Kolozsvári Református Egyházmegye PSZ-e. Azóta viszont az egyik legaktívabb. Ez elsősorban az elnök szervezőképességének köszönhető. A munkahelye mellett honnan van erő ilyen sok mindennel foglalkozni?

– Én inkább úgy fogalmaznék: nem nekem, hanem Istennek köszönhető. | 6.

A Jézuska hozta

Szenteste délutánján hangos gyermekzsivaj tölti meg a központi parkot. Olyan tizenötön lehetnek. Egész év során most látom őket először itt. Valami nehezen meghatározható felszabadult örömmel hintáznak, mászkálnak a fából készült játékokon, és közben megtöltik hangjukkal a belső falut. Karácsony van. A szegények előjönnek a faluszéli putrikból, beleülnek a gazdag gyerekek hintáiba, kieresztik a hangjukat, és várják a Jézuskát. Várják a csodát. Szenteste délutánja van, valaminek történnie kell.

Fülelek és készülök: öltöny, ing, nyakkendő. A szentesti istentisztelet kezdődik hamarosan. A hangoskodók lassan elcsendesednek, a kovácsoltvas kerítés előtt gyülekeznek. A felnőttek megfognak néhány csomaggal tele kartondobozt, és a kapu elé viszik. Egyenként osztják ki a szerény ajándékot. A gyermekek megszeppenve veszik át a műanyag zacskókat, és már nem mennek vissza a játszótérre, hanem futnak haza. Ennyi volt a karácsonyi hintázás. Jövő ilyenkorig nem jönnek a belső faluba. | 5.

Tanulságos igék Ezsdrásról

8.

Szabadulás a bűnből

Nem szavakat akarunk hallani, hanem tetteket szeretnénk látni. Ez ebben a fejezetben is hangsúlyos. Ezsdrás Isten elé vitte népének bűnét. És ez nem maradt következmények nélkül. Az emberek köréje gyűltek, elkezdett fájni nekik, hogy Isten parancsát megszegték. Egyszer csak hangos sírásban törtek ki. És nem maradtak meg a bűnbánatnál. Mert ahol bűnbánat van, ott következnie kell a bűn megtagadásának is.

Szomorú tapasztalat, hogy néha csak sóhajtozunk azért, ami életünkben történik, de minden marad a régiben, semmi nem változik. Ám van egy férfi, aki felállt és azt mondta: vétkezünk, de Izráelnek mégis van reménysége. A helyzet komoly, de nem reménytelen. Az hangzott el, ami orvosi kivizsgálás után szokott: a betegség komoly, de van esély a gyógyulásra.

Hát nem ezt hirdette az angyal Betlehem mezején? Hogy van öröme az egész népnek, mert eljött az, aki a reménytelen helyzetben tud segíteni. Jézus születése egyfelől azt jelenti, hogy a bűn utálatosság Isten szemében. Ha ő bűneink szerint cselekedett volna, végünk lenne.

Ez az ige is csodálatosan hirdeti nekünk az egyedüli szabadítót. Más lehetőség nincs, ám ez az út nyitva áll mindenki előtt a bűnből való szabadulásra. Jézus születése azt is

hirdeti: aki ebben nem hisz, azon nem lehet segíteni.

Ezsdrás, a lévíták, a papok és az egész népet esküt tett, hogy Isten akarata szerint fog cselekedni. Ez aztán igazi reformáció. A nép vezetői és az egész nép ott állt bűnében és szégyenében. Mindenki esküt tett, hogy a bűnnel leszámol, Jeruzsálembe megy, és az idegen feleségeket elbocsátja. Lehetett volna kifogást találni, hogy nem indulnak el. Mi hányszor nem megyünk temp-lomba? Mert esik az eső, fúj a szél, mert épp vendég érkezett. De ha valaki szomjas az ígére, ha Isten belép valakinek az életébe, az már nem keresi a kibúvót. Akkor ott akarunk lenni Isten népe között.

Ezsdrás bűnvallásra és a bűn elhagyására szólította fel a népet. Mindig is ez a gyógyulás útja az ember életében: megvallani és elhagyni a bűnt, engedelmeskedni Istennek. Milyen jó, hogy neki elmondhatjuk bűneinket. A tékozló fiú jól tudta, hogy ő elmondhatja: atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Tudta, hogy atyja meg fogja hallgatni őt.

Feltehetjük a kérdést: nem volt kegyetlenség ez? Elküldeni a feleségeket és gyermekeket? Nem maga Isten parancsolta meg, hogy a házasságot ne törjük meg? Világosan kell látnunk, hogy itt rendkívüli esettel van dolgunk. Nyilván ez nem olyan eset, ami minden helyzetre érvényes. Az Újszövetségben Pál erre nézve már így rendelkezik: ha valakinek hitetlen férje vagy

Ezért tegyetek vallást az Úr előtt, a ti atyáitok Istene előtt, és cselekedjete az ő akarata szerint.

(Ezsd 10,11)

felesége van, és az nem akar elválni tőle, akkor maradjanak együtt.

E történetnek általános üzenete az, hogy a bűnnel határozottan kell szakítani. Azzal nem lehet játszani, azt nem szabad megtérni az életünkben. Ezek után már csak egy kérdés van: hogyan lehet megszabadulni tőle? Mi erről már sokkal többet tudunk, mint Ezsdrás. Mert most karácsonykor ünnepeljük annak születését, aki eljött e világba, aki bűnt nem ismert, de bűnné lett értünk, hogy mi az Isten igazsága legyünk benne és általa. Aki őt befogadja, az már nem élhet békességben a bűnnel, annak az élete már állandó harc lesz a bűn minden formája ellen. Akinek Jézus az Ura, annak az életében már nem a bűn uralkodik még akkor sem, ha az ott marad kísértő valóságként az életünkben. Jézus komoly erőfeszítést kér tőlünk, el egészen odáig, hogy szüleinket, testvéreinket sem szerethetjük jobban nála. Ha ezt meg tudjuk tenni, akkor csodálatos öröm és békesség költözik a szívünkbe. Nincs a világnak az a gyönyörűsége, ami ezzel felérne, ami ezt túlszárnyalná. Tapasztaljuk meg ezt mi is.

| LŐRINCZ ISTVÁN |

Menjünk el mind Betlehemig!

1. | Egyesek már apró akadályok után felad-
ják, főleg, ha csak várakozni kell. Ilyen-
kor gyakran összeomlik az ember hite, vagy
egyszerűen elfárad. A mi életünkben az a cso-
dálatos, hogy karácsonykor beteljesül a várako-
zásunk a gyermek születése és Isten közöttünk
való megjelenése által.

Jézus születésének közeledtével Isten min-
dent megmozgatott, hogy a figyelmet felkeltse:
csillag ragyogott fel az égen, hogy iránytű-
ként szolgáljon a napkeleti bölcsek számára.

Miután elmentek tőlük az angyalok a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: Menjünk el egészen Betlehemig, és nézzük meg: hogyan is történt mindaz, amiről üzent nekünk az Úr.

Isten ma is mindent megmozgat karácsony idején. Mindenki hazavágyik a szerettei közé, s ha nem is tudja ezt megtenni, akkor a mai kommunikációs eszközök segítségével mindenképpen megjelenik az otthonában. Mindenki szeretne egy kis időt Jézus ölelő karjában tölteni: szeretne békességben, boldogságban élni. Ezért indul meg minden és mindenki ilyenkor. Az ember is igyekszik közeledni Isten felé, hiszen vágyakozik utána. Így válik legnagyobb ünnepünké karácsony.

A keleti bölcsek észrevették a csillagot, de akik Betlehemben lakoztak, azok nem. Mint ahogy Heródes és udvara sem, és elfeledkeztek róla az írástudók is. Ma Európában mintha mindenki hátat fordítana Betlehemnek, mint-

ha mindenki amnéziában szenvedne. Nem látjuk sem az égi, sem a földi jeleket. Nem elég az, hogy nincs helye Máriának és Józsefnek a vendégfogadó háznál, de lassan már az istállóban sincs. Sokan élnek idegesen, közönyösen, haragosan, kétségbeesetten a terrortól való félelmükben. És ez még karácsonykor sem múlik el. Úgy élnek Isten üstökös csillaga alatt, hogy semmit sem tudnak az érkezőről és a vele való élet örömről.

Mi azonban még tudunk róla és felkészítet-
tük szíveinket. Ez a csillag vezesse utunkat,
és hívogassuk egymást mondván: menjünk el
mind Betlehemig. Áldott karácsonyt!

| KATÓ BÉLA püspök |

Ugyanakkor népszámlálást hirdettek a Római Birodalomban: parancs szerint mindenkinek a születési helyére kellett mennie. Micsoda felfordulás lehetett! Gondoljunk bele, milyen lenne a világ, ha most mi is ilyen parancsot kapnánk.

Mosoly az arcon, mosoly az életünkben is

Kedves kollégánktól néhány hete képeslapot kaptunk: a regensburgi dóm angyali üdvözlöt ábrázoló szoborcsoportja látható rajta. Az angyal kezében felirat: *Ave Maria gratia plena*, Mária arcán mosoly.

Önkéntelenül is eszünkbe jutott, milyen keveset beszélünk mi, protestánsok Máriáról. E hallgatásnak a történelmi okait ismerjük, a reformáció korának egyik hangsúlyos teológiai küzdelme a mariológia körül zajlott. Ez az örökség viszont mai napig terhelte teológiai gondolkodásunkat. Visszatekintve az elmúlt tíz esztendőben írott karácsonyi gondolataimra, szó volt bennük bölcsekről, pásztorokról, Józsefről. Ám egyikben sem írtam hangsúlyosan Máriáról. Márpedig beszélni kell róla – különösen karácsonykor. Nem más kötelez erre, mint a reformátorok Sola Scriptura (egyedül az Írás) elve. Mária az egyetlen, aki jelen van az evangéliumok első lapjától az utolsóig mintegy keretbe fogva az üdvörtörténetet adventtől pünkösdig.

Lukács szerint az angyal neki jelenti meg Jézus születését, és őt nevezi legelőször áldottnak – ezt az ajándékot Jézus mindnyájunknak elhozta. Erzsébethez utazik és szoltáros hangvételű himnuszban ad hálát Istennek a szabadításért. Az ő adventje is hasonló a modern emberéhez. Utazik több mint 500 kilométert – csak éppen gyalog: Názáretből Zakariásék házába, majd haza, aztán a császár parancsára Názáretből ismét Júdába, Betlehembe, ahol már szállást sem talál. Közben angyali szó és császári parancs hangzik. A mi életünk kettőssége: megtartó ige

és cinikus utasítás felel egymásnak, és az utóbbi sokszor nagyon hangos.

Aztán egyszerre Máriának is „nyakán a karácsony”: beteltek születésének napjai, megszülte fiát, bepólyálta, és a jászolba helyezte. Eddig tart az ő szerepe. Ettől kezdve passzív résztvevője, szinte szemlélője az eseményeknek. Már Isten cselekszik, az angyal szól, a felgyúlt szívű ből-

csek és a pásztorok leborulnak, és továbbadják azt, amit a Magasságos elmondott, rájuk bízott. Mária hallgatja, csodálkozik, érti is meg nem is a nagy titkot. Valamit mégis tesz: megtartotta és szívében forgatta a pásztorok szavát, az angyal szavát, a karácsonyi ígét, és valószínűleg kiült arcára az a mosoly, amit a regensburgi névtelen mester a 13. században ráfaragott.

Máriának a karácsony a szívébe is beköltözött. Ez a mi reményünk is. Van-e hajlandóság

bennünk arra, hogy félretegyük a lőtás-futást, protokolláris és udvariassági feladatokat, a karácsonyi bulik és bevásárlóközpontok zaját, utazások fáradalmait, és Máriához hasonlóan leüljünk, hallgassuk az angyal szavát? Van-e hely a szívünkben arra, hogy ne csak beszoruljon, hanem meg is forduljon benne, szállást készítsen magának?

Mária ezekkel az igékkel a szívében indul el bibliás útjára. Nem diadalút ez. Megrémül, amikor 12 éves fia tanítja a zsinagóga előljáróit. Megbotránkoztatja a Messiás tanítása, sőt a Simeon jövendölte éles tőr is a szívéig hat, egy ideig eltávolodnak egymástól. Ám ott áll a gótgótai kereszt alatt, hogy az Úr Jánosra bízassa, és Jánost pedig rá. Két nap múlva, Nikodémus sírboltjában pedig minden bizonnyal eszébe jut a karácsonyi angyal szava, hiszen a feltámadás mennyei követe is hasonlóképpen kezdi: Ne féljete! A szívében forogott Ige megtermi a gyümölcsöt, és erőt ad arra, hogy az apostolokkal együtt várja a Vigasztaló Lelket.

Isten adjon csendet a szívünkbe ezen az ünnepen is. Hagyjuk őt cselekedni, és Máriához hasonlóan csodáljuk nagyságos dolgait, hallgassuk szavát. Tartsuk meg és kerítsünk neki tágas helyet szívünkben, hogy átforgalmasson, raktározzuk el a nehéz napokra is. Hullámozó hitéletünk útvesztőiben biztos pont lehet a karácsonyi evangélium. Emlékezzünk rá alkalmas és alkalmatlan időben, hogy mosolyt vigyen az életünkbe. Nagy szükségünk van rá.

| ŐSZ ELŐD |

Reformátusnak lenni

Áldott küzdelem

Gyakran hangsúlyozzuk, hogy magyar reformátusok vagy református magyarok vagyunk. Én elsősorban keresztyénnek tartom magam. Való igaz, hogy a korábbi évszázadokban fontos volt ezt a határvonalat meghúzni, esetleg ma is lehetnek olyan helyzetek, amikor nem szabad elhallgatni, de szerintem ma nem ez a legfontosabb. Ma inkább kell jelentenie a reformátusságnak a nyitottságot, mint az elzárkózást, a missziót sokkal inkább, mint hagyományőrzést. De mit is jelent reformátusnak lenni?

1. Az első és legfontosabb, hogy Isten Igéjét próbálok komolyan venni. Ez egyrészt a személyes életemben való küszködést jelent: ne legyenek fontosabb dolgok számomra Isten Igéjénél. Vagyis figyelek az ő akaratára. Megtanultam, ne keseredjek el a bajok láttán, ne legyek öntelt attól, ha valami jót tettem. Vagyis örvendezni és szomorkodni az Úrban. És e mondatban a leghangsúlyosabb: az Úrban. Lelkészi szolgálatomban ez azt jelenti, hogy komolyan készülök minden igehirdetésre, beszélgetek az igéről másokkal, próbálok utólag is értékelni a szolgálatomat, nem szégyellek másoktól tanácsot kérni... Hiszem, hogy a teljes írás Istentől ihletett, hogy az életnek beszéde, s hogy Isten az igehirdetés által akar minket megtartani.

2. Kritikus vagyok önmagammal és másokkal is, ami a hit megélését és ami a szolgálatot illeti. Ezt sajnos nem mindig sikerül szeretetben véghez vinnem, pedig törekszem erre, és bánkodom, ha nem úgy sikerül. Kritikus vagyok önmagammal – próbálok féken tartani az önteltséget, és folyamatosan bölcsességet és kegyelmet kérek Istentől. Nem akarok megfélemlíteni arról, hogy az ő kegyelme az, amely munkálkodik.

Kritikus vagyok másokkal – ezt nem úgy élem meg, mint olcsó ellenzéki ség. Hanem inkább úgy, hogy próbálok az ígéhez mérni a dolgokat. Bevallom, kemény sokszor a kritikám. Ám nem az emberek a célpontjai ennek. Legjobban azon tudok bosszankodni, ha úgy érzem, valami nem áll meg az ige mércéjén. Például ha egy temetési igehirdetés hallok, ahol egy huszonéves fiatal temetnek, és azt hallom, hogy a lelkipásztor siratgatni akarja a gyülekezetet, akkor bosszant, hogy nem a vigasztalás kerül a középpontba. Ha azt látom, hogy a reformációt mindenféleképpen

ünnepelem (pl. emberekre összpontosítva) csak épp nem úgy, hogy Isten ígéje álljon a középpontban, akkor szomorúság és harag váltják egymást szívemben.

3. Összefügg reformátussággal az is, hogy érthetően és szeretettel próbálok az ígét hirdetni. Kerülöm a kánaáni nyelv fondorlatait, mert a lényeg mégiscsak az, hogy Isten üzenete eljusson az emberekhez. Üzenet-központúságra törekszem, és arra, hogy főlegesen ne raboljam az emberek idejét. Bevallom, sokszor nehéz megtalálni az emberek életéhez jól illeszthető mondatokat, példákat. Ami ennél is nehezebb, hogy szeretetben történjen mindez. Volt időszak a szolgálatomban, amikor figyelmeztettek: túl keményen fogalmazok. A mai napig is hálás vagyok azért, hogy e kritikát megfogalmazták, mert megváltoztak az igehirdetésem.

4. Az öröm sokféle kifejeződéséről is írnom kell. A legfontosabb e téren a hála, de írhatok a humorról, a teremtett világban való gyönyörködésről, a házastársi, apai, gyermeki örömről. Ez nem azt jelenti, hogy csak szép és jó dolgok történjenek. Ám mégis jelen van életben az öröm, amely átragyog mindenben: a feltámadott Krisztus evangéliuma. Annak a szolgálatnak az öröme, amely minden nehézsége ellenére a legszebb szolgálat.

5. Reformátusságom feltételezi az őszinteséget is. Ez nem jelenti azt, hogy mindig kimondom, amit gondolok, de azt igen, hogy próbálok ugyanaz az ember lenni a szószéken is, mint a hétköznapiakban. Nincsenek színészi szerepeim, és nem akarok becsapni másokat. Nem könnyű ez sem, hisz magammal és másokkal is küzdök e téren.

Reformátusnak lenni számomra azt jelenti, hogy Isten dicsőségét keresem. Ez sem volt mindig így. Sokszor próbáltam fűrödni a dicsőségben, de egy idő óta egyre tudatosabban figyelek arra, hogy csak rá mutassak. Alázattal szolgálni Isten dicsőségére – hiszem és vallom, ez a mi dolgunk a világon.

Összefoglalva: keresztyéniséget református módon tudom megélni. Nem így hangoznának e mondatok, ha Isten más helyre, más családba, más közösségbe helyezett volna. Így tudok keresztyén lenni, s ebben benne van Luther és Kálvin, Karl Barth és Kozma Zsolt, nagyapám és édesapám, barátaim és erdélyi magyarságom, de mindenképp Krisztusom, aki naponta megkönyörül rajtam. Talán feltűnt, hogy a leggyakrabban a küzdelem szót használtam az írásban. Igen, ez a küzdelem az én reformátusságom, de hiszem, hogy áldott küzdelem!

| NAGY GÁBOR |

Tulipán Ház: a rendhagyó család

Isten nem teremt selejtet, minden egyes gyermek az ő drága ajándéka. Mégis Romániában az árvaházakban felnőtt gyermekek 70 százaléka a kimutatások szerint börtönbe kerül. Mert nem foglalkoznak velük, nem törődnek velük: a menhelyeken adnak nekik ételt, ruhát, ezenkívül semmit. Ha pedig a gyermekek nem érzik a szeretetet, a családi légkör hangulatát, a törődést, akkor könnyen elkallódnak. Vannak azonban kivételek is.

Mint ahogy Ricsi. Édesanyjának nem volt lehetősége fiát nevelni, a családot összetartani. A fiú a nagymamához került, aki viszont beteg lett, az édesanya ezért Németországban vállalt munkát. Ám a hazaküldött pénzt az otthoni élettárs hamar elköltötte kártyára vagy italra. Így nem csoda, hogy a szakemberek javaslatára Vidám Adalbert Richárd elkerült otthonról. Különben nevét sem apjától kapta, hanem édesanyjának barátjától. Hatéves korában hazakerült, de nemsokára az anya azt mondta, elviszi a gyermekotthonba. Csak egy hétig, amíg minden rendbe jön – hangzott el állítólag. – De ez az egy hét azóta is tart – mondja Ricsi, akivel Kolozsváron immár mint másodéves egyetemista hallgatóval beszélgetek.

Az egyetemig azonban hosszú út vezetett. Rendkívül nehéz, de mégsem olyan szörnyű, ahogy azt egyesek gondolnák. Legalábbis ez szűrődik ki Ricsi egy-egy mondatából, elejtett

gondolatából. Hétéves korában került Holtmaroson a Tulipán Házba, amelyet Bartha József református lelképásztor vezet.

A Czegei Wass Alapítvány által támogatott gyermekotthon olyan, mint egy nagy család – magyarázza Bartha József. A jelenleg már nyugdíjas lelképásztor elmondása szerint a 2000-es évek elején fogadták örökbe azt a tizenkét gyermeket, akiket 18 éves korukig tanítottak. Sőt nagykörűvé válásuk után is figyelik minden lépésüket.

Ricsi nyolcadik végén került Kolozsvárra, a református kollégiumba – „véletlenül”. Bár lehet, hogy így utólag mégsem volt véletlen. Még ötödik osztályban kapta meg az első furulyáját, amit annyira megszeretett, hogy egy idő után hajnalban is felkelt gyakorolni. Aztán következett a hegedű. – Nyilván nem mindenki örült a korai zenélésnek, öcsémet is zavartam nem egyszer – mondja Ricsi, akinek a zene a szívéhez nőtt. Így nyolcadik után választania kellett, hol folytatja a tanulmányait. Felvilágosították, milyen lehetőségei vannak: a kolozsvári vagy udvarhelyi zeneiskola. Egy időben még a teológia felé is kacsintott – ebben nagy szerepe volt Bartha Józsefnek is, akit Ricsi példaképének

A karácsonyfa körül. Vidám Adalbert Richárd (jobbra) holtmarosi fiatalok között

tekint –, de a zene mégis közelebb állt hozzá. – Akkor úgy tudtuk, a kolozsvári zeneiskolában nincs magyar osztály (pedig volt), így a református kollégiumba kerültem, amit egyáltalán nem bántam meg. Számos baráttra tettem szert, voltak kedvenc, de kevésbé kedvelt tanárain is. A pedagógusok viszont különlegesen voltak, hiszen ők mindig a bentlakókat védték – magyarázza kicsi huncut mosollyal.

A változást viszonylag könnyen megszokta, bár vidékről nagyvárosba került – ismeretlen emberek közé. Ám mégsem volt mindenki ismeretlen számára. Két lánnyal már korábban találkozott a Györgyfalván rendezett Angyaltáborban. A Kolozsvár melletti faluban a helyi református egyházközség ugyanis évek óta árva gyermekek számára rendez egyhetes tábort, amely a részt vevő fiatalok számára rendkívüli élményt jelent. És mint kiderül, annál többet is. – Az elején e két tizenkétéves lány volt az, aki támaszom volt, és mindenben segített, amíg megszoktam a körülményeket – emlékszik vissza Ricsi.

A tanulás egyébként nem volt „ellensége”. Harmadikig még segítettek neki, negyedikétől már próbált önállóan dolgozni. Utána mindig egyedül végezte a feladatait. Elmondása szerint nem volt szorgalmas, de amikor megízlelte annak örömét, hogy év végén kiszólitották és megdicsérték, attól kezdve – ahogy ő fogalmaz – „ráhúzott”. És ez meg is látszott, hiszen a refiből érettségizett.

– Nálunk tanult meg zongorázni, tehetséges fiú volt. A kollégiumban sok mindennel segítettek, és örvendtünk, hogy sikerült érettségiznie, hiszen amikor bekerült kilencedikbe, alig tudott románul – emlékszik vissza Székely Árpád igazgató, aki az iskola mellett a kórust is immár több mint 25 éve vezeti. – Kísérte a kórust, kántorizált, látszott, szereti a zenét, ezért is javasoltam, hogy ilyen irányba folytassa tanulmányait. Ha mindig állni fogja a szavát, becsületesen elvégzi az egyetemet, és nem tér le a jó útról, akkor remélhetőleg megállja majd a helyét – mondja bizakodóan Székely Árpád.

Ricsi ma már a zeneakadémia másodéves zenepedagógiai hallgatója és elsőéves az orgona szakon. Közben ösztől az egyik kolozsvári gyülekezet kántora is, így szolgálati lakásban lakik. A tandíjat és a különböző költségeket azonban nehéz fizetnie, ezért hétköznapi még egy állást

vállal, délutántól hajnalig kávézóban dolgozik. – Amikor ősszel a tandíjat ki kellett fizetnem, hirtelen nem tudtam, mihez kezdjek. Aztán hazatelefonáltam, és kértem, küldjenek pénzt. Ám csupán az összeg felét mertem elmondani, nehogy soknak tűnjék – mondja Ricsi, aki a munka és az egyetem mellett néhány volt osztálytársával is tartja a kapcsolatot: elmennek együtt kirándulni vagy éppen szilveszterezni. Ünnepek ideje alatt azonban hazamegy.

Ahogy beszélgetünk, többször fogalmaz többes számban, és arról beszél, hogy hazatelefonál, öccsével találkozik. Kíváncsi lettem, mit jelent számára az otthon. Hova megy karácsonykor, honnan van testvére, és kitől kéri a tandíjhoz szükséges pénzt?

Ricsi talán nem is ad meglepő választ. – Sokat köszönhetek a református kollégiumnak, mert rengeteget segített. Anyagilag is, de főleg lelki szempontból. Ezért nagyon hálás vagyok az iskolámnak, onnan kerültem az egyetemre. De az otthon számomra a holtmarosi Tulipán Ház. Csodálatos dolog az, ami velem ott történt. Voltak nálam sokkal kisebbek is a házban. Egyesek pelenkásak, akiket később én tanítottam meg járni. Idővel a szívemhez nőttek, őket nevezem öcsémnek. Ezért amikor azt mondom, hazamegyek, akkor a Tulipán Házat és azt a közösséget értem, amelyben felnőttem – magyarázza Ricsi, és közben látszik rajta, hogy örömmel gondol vissza az otthon töltött évekre.

Nem is csoda, hiszen Bartha József is megerősíti Ricsit. – Ünnepek idejére minden nálunk nevelkedett gyerek hazajön, együtt töltjük az ünnepeket. És ahogy karácsonykor a szűkebb családban, ugyanúgy nálunk is mindenki kap ajándékot, együtt örülünk az ünnepnek, egymásnak – magyarázza a Tulipán Ház vezetője, aki azt is elárulja, jövőtől az otthonból kirepült fiatalok helyett ismét tizenkét fél és egy év közötti gyermeket vesznek fel, akikkel belevágnak egy újabb 18 éves tervbe.

Azt nyilván senki nem tudja, mi történt volna, ha Ricsi más menhelyre vagy iskolába kerül. De az biztos, hogy – amint ő fogalmaz – a legjobb dolog eddig az életében a Tulipán Ház. Közvetlen családja nincs, de olyan közösségben nőtt fel, ahol megértéssel fordultak hozzá, ahol szeretetet adott és kapott is. Ahol várják – karácsonykor és máskor is –, és ahova mindig haza tud menni.

A Jézuska hozta

1. | A szokatlan ajándékosztást azzal indokolják a hallgatók férfiak, hogy pár éve botrányba fulladt az istentisztelet: a gyerkőcök úgy hangoskodtak az istenházában, mint most is pár percre a parkban. Aztán olyan ribillió támadt, hogy végül rendőrt kellett hívni.

Valamiért nem vagyok kíváncsi a részletekre. Jobb ezt nem tudni, hogy mi volt azon a karácsonyon, mi történhetett a hívek és a gyermekek között. Mert hát milyen karácsony az, ahová rendőrt kell hívni? Olyan fájdalmasan lélekromboló, bárki hibájából is történik. Szóval azóta meg akarják előzni a „bajt”, ezért már jó előre kiosztják a csomagokat, és csintalan gyermekek jókedvűen indulnak is haza. Bontogatják a műanyag zacskókat, és eszegetik az olcsó bolti édességeket. A Jézuska hozta.

Mi pedig lassan, karácsonyi áhítattal az arcunkon összegyűlünk a kicsi templomban. Az orgona hangja elnyomja a távolodó gyermekzsi-vajt. Meg a lelkiismeret fel-feltörő foszlányait. Szól az ige pásztorokról, angyali hírnökökről, istállóba szorult Jézus-keresőkről.

A templomajtó nyitva, kint is állnak néhányan. A szívek felől maga az Fennvaló rendelkezik, tetszése szerint hagyja zárva azokat, vagy pedig kegyelmesen nyitogatja mennybéli kulcsaival. Nincs rálátásunk erre, csak a megihitséget árasztó fényességre, amelyet a fényő díszei az arcunkra tükröznek.

Megtörténik a csomagosztás, fürgé gyermekkezek bontogatják a zacskókat, megtelik a templom a csomagbontogatás semmihez sem hasonlítható hangjával és a hozzá kapcsolódó gyermekzsi-vajjal. A leggyorsabbak már teli szájjal kóstolgatnak.

Elégedett hívek távoznak a templomból, ők mindent megtettek – vagy még inkább megvettek – ezért az idej karácsonyért is. A többi már Isten dolga, aki ebben a szenttelen és digitális kutyühalmozó században is megmarad csőrő istállólakó gyermeknek. Arról nem szól a fáma, hogy sír-e hangosan, vagy csendesen

Pár perc karácsony. Rendhagyó ajándékosztás a gyermekeknek a gyülekezet részéről

vándormágusok társaságában. A Kisjézus meg csak néz, figyel, kik ezek az idegenek, mi ez a hajcihő, aztán elfáradva rázendít, mert „meg is kéne szoptatni már”.

Ünnep harmadnapján a nagy ebédek sűrű maradékaival elindulok a falu széle felé. Valami jót kellene tenni: adni kéne, gyertyákat gyűjtani ott, ahol sötét honol és egyhangúság. Hétgyermekes családhoz nyitok be. Ismerem őket, néha templomba is jövegetnek, meg egy-egy gyermekfoglalkozásra. Emlékszem, húszan álltak a körben, a négy kislány pedig fekete báránnyá téblábolt a kör szélén. Hosszú pillanatok múltak, amíg összeállt végre a kör és valakik vállalták, hogy megfogják a szakadt ruhákba bújtatott szutykos kislánykezeket.

Hozzájuk érkezem az ünnep maradékaival, hangulatjavító örömfalatkákkal. Nekik az ünnep az, hogy ilyenkor nem éheznek az ember.

A belső faluban is több ajtó nyílik meg ilyenkor. Bár van persze, aki ilyenkor is féltékenyen őrizgeti ünnepi maradékait.

Lepakoljuk a csomagokat, fény gyúl a kislányszemekben, valami örömteli elégedett érzés, hogy a Jézuska mégiscsak eljött. De legalábbis küldött valakit. Aztán beszélgetünk. Akadozva, lassan. Félnék belelendülni, ezért inkább csak hallgatnak megilletődötten félszempelt a csomagokra sandítva. Már indulnék, amikor az anyuka egy osztrák segélycsomagban kapott márkás csokit tesz a kezembe. Azt mondja, ez az ő ajándékuk.

Erre nem készültem, nem tudom, mi a jó válasz ilyenkor, amikor a szegények ajándékoznak valamit a jól látható örömmel, hogy lám, ők is adhatnak. Azért fogadom el a csokit, hogy ne zúzzam szét ezt az örömet és megelégedettséget. Sőt a gyereknek is küldök egy játékot. Látom, önbecsülésüknek mindennél többet ér, hogy adhatnak. Úgy tették elém, mintha csak a Kisjézus lábai elé rakták volna hálaáldozatukat. Mint akik odataláltak a kis istállócskába.

| FÁBIÁN TIBOR |

Közelebb kerülünk-e hozzá?

Nemrég vidéken jártam – egy idős gyülekezeti tagnál vendégségben. Férjét évekkkel ezelőtt elvesztette, gyerekei elköltöztek, unokái is távolabb élnek. Ezért dédunokáit is csak ritkán látja. A közelmúltban fia a halál torkából menekült meg – szinte csodával határos módon. Ő azonban ebben is a pozitívumot látta meg. – Isten akarta így, megmentette a fiamat, és együttal figyelmeztette, hogy lehetett volna rosszabb is. Talán rá akarta döbenteni arra, hogy más, fontosabb dolgok is vannak az életben – magyarázta Ilonka néni nagy elszántsággal.

Már közeledik a kilencvenhez, évek óta gyógyszereket szed. De még így is nagyon fáj a lába. – Ahányszor lépek, annyiszor nyilallik belém a fájdalom – mesélte, s közben elmondta, a nagy házat egyedül próbálja rendezni, reggel az állatokat is megeteti. Ami tőle telik, azt elvégzi a gazdaságban. – Egyedül vagyok, fiam, de nagy örömmel végzek mindent. Mert zsolnárokat dúdolgatok, néha az állatoknak is énekelek, így hamarabb telik az idő. Az imádságkönyvet pedig állandóan olvasom – mondta határozottan, s elém tett egy, a két világháború között nyomtatott régi imafüzetet.

– Szinte már mindegyiket tudom. Ez tart meg engem. Ha Isten nem lenne velem, ki tudja, én már hol lennék? – sóhajtott fel, de hangjában nem szomorúságot, hanem hittele tele meggyőződést és mély hálát éreztem.

Közben elgondolkoztam. A reformáció ötszáz éves jubileumát ünnepeljük, immár az év vége felé járunk. Számos gálaműsoron, ünnepi istentiszteleten, előadáson, faültetésen, kopjafaavatáson, templomszentelésen vagyunk túl. Mind dicséretes és szép dolgok. Mert ünnepelni és megemlékezni lehet és kell. Csakhogy hol vannak az ilyen mély hittele rendelkező egyháztagek? Vajon a sok ünneplés közelebb hozta-e az embereket az egyházhoz, a gyülekezeti életéhez? Közelebb vitte-e Istenhez? Hiszen Ilonka néni rég nem jár templomba, fájós lábaival az udvarra is alig tud kimenni, ám ő mégis közel érzi magát Istenhez.

Szinte megszegyenülve álltam fel az asztal mellől. Arra gondoltam, egy-egy ilyen beszélgetés is milyen nagy hatással van az emberre. A reformáció évében pedig mély hite sokunknak lehetne példa. Nekem is.

| SOMOGYI BOTOND |

Lassan, karácsonyi áhítattal az arcunkon összegyűlünk a kicsi templomban. Az orgona hangja elnyomja a távolodó gyermekzsi-vajt. Meg a lelkiismeret fel-feltörő foszlányait. Szól az ige pásztorokról, angyali hírnökökről, istállóba szorult Jézus-keresőkről.

elszenderedik. Csak arról, hogy az övének, annak a néhány rátaláló tisztelőnek úgy kell, ahogy van, azzal a földre szállt egyszerűséggel. Tülbonyolított és túllihegett életünkbe ezt az egyszerűséget hozza és üzeni az Isten, ott a fejüket lógató barmok, a szemeiket törölgető, meghatott pásztorok és a messziről jött

Erősíteni a közösségeket

1. | Én legalábbis Istennek köszönöm azt, hogy erőt és bátorságot adott a szolgálat végzéséhez. Az egyházkerületben valóban utolsóként, 2013-ban alakultunk meg. A vezetőség úgy gondolta: ha már megalakultunk, legyen tevékenységünk is. Ezért számos programot dolgoztunk ki. Szeretnénk, ha egyháztagjaink újra éreznék, hogy ők magyar reformátusok, és tudatában legyenek annak, Isten éppen miért ide, Erdélybe teremtette őket. Azt tapasztaljuk ugyanis, hogy erről hamar elfeledkeznek és lemondanak. Közben a munka során dr. Bibza Gábor esperessel kiváló munkaviszonyt alakítottunk ki.

– Mi a célja a PSZ-nek?

– Egyre jobban fogyunk: ehhez járul hozzá a kivándorlás és a természetes szaporulat csökkenése, a vegyes házasságok is ijesztő méreteket öltöttek. Protestáns egyházaink az évszázadok folyamán az ige tiszta hirdetése mellett mindig nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy az erdélyi magyar ne veszítse el önazonosságát. Mi is úgy alakítjuk programjainkat, hogy segítsünk egyháztagjainknak megmaradni erdélyi magyar reformátusnak. Szeretnénk, hogy ha mi is viszatérnénk a gyökerekhez.

Megmaradásunk egyik záloga a gyermek. Foglalkoznunk kell velük, közelíteni őket Istenhez, egyházhoz.

Fontos, hogy egymással ismerkedjenek, barátságok alakuljanak ki közöttük. ezzel is próbáljuk elejét venni a vegyes házasságoknak

– Honnan van ez az ötletgazdagság?

– Az a célunk, hogy minél nagyobb tömegekhez jussunk el. Minden évben egy bibliai vezérfonal köré építjük fel rendezvényeinket. Egyházmegyénket négy földrajzi körzetre osztottuk fel, velük külön is szervezünk találkozokat. Jézusnak a felhívása áll előttünk, aki azt mondta: tegyetek tanítványokká minden népeket. Szeretnénk elérni, hogy egyre többen járjanak templomba. Nem azért, hogy vasárnaponként tíz lejjel több legyen a perselyben, vagy hogy tízzel többen üljenek a padosorokban, hanem azért, hogy az a néhány személy közelebb kerüljön Istenhez. Hogy általuk erősebb közösség alakuljon, ezáltal pedig egy jobb, szebb világban éljünk a Mindenható segítségével.

– Milyen programokat szerveznek?

– Minden tavasszal bekapcsolódunk a Kárpát-medencei Szeretetűzlet mozgalomba, ősszel pedig önkéntesnapot tartunk, amikor elnéptelenedett magyar falvak elhagyott templomainak kertjeit, temetőit takarítjuk ki. Ezeket őse-

ink hagyták ránk, ezért felelősséggel tartozunk irántuk. A közmunkára szívesen jönnek az emberek, néha százan is összegyűlünk. Idén ősszel Magyarderzsen jártunk, ahol januárban temetük el az utolsó magyart, Margit nénit.

Tavasszal Kalotaszegen csendesnapokkal kezdtük az évet: bibliaórákon, áhítatokon vettünk részt, előadásokat hallgattunk a reformációról, imádkoztunk és énekeltünk, közben az ige szavára figyeltünk. Az év végét is hasonlóan zártuk: Zsobokon tartottuk az évzáró csendesnapokat. A reformáció alkalmából év közben imaláncot szerveztünk. Öt templomban tartottunk áhítatot, előadást hallgattunk, és közben öt-öt imádság hangzott el: egyházunkért, családjainkért, az ifjúságért, a szórványban élőkért és erdélyi népünkért. Idén ősszel pedig a mezősegi Botházán mintegy ötszáz facsemetét ültettünk el a templomkertben.

– Talán a kirándulások a legnépszerűbbek...

– A honismereti kirándulásokon meglátogatjuk Erdély különböző nevezetességeit, csodálatos tájait. Évente 700 egyháztagot sikerül három-négy alkalommal elvinni különböző helyekre: jártunk a Székelyföldön, az ezeréves határnál, Máramarosban, Dél-Erdélyben. Ilyenkor történelmi, irodalmi emlékhelyeket is felkeresünk. Minden alkalommal tartunk istentiszteletet. A buszon Bibliát olvasunk, énekelünk, sokat beszélgetünk a gyülekezeti életéről, néphagyományokról és a megmaradásról. Tamási Árontól, Wass Alberttől olvasok fel, olyan íróktól és költőktől idézek, akik fontosnak tartják a hazaszeretetet. Nőtaesteket is tartunk, amely ugyancsak megmozgatja az embereket. Volt, aki könnybe lábadt szemmel mondta, hogy évtizedek óta nem énekelt népdalt.

– Csak idősek jelentkeznek?

– Az első évben igen. Azóta változott a helyzet. Idén például már több volt a fiatal. Sokan családostól jönnek, hozzák a gyerekeiket is.

– Mi a jelentősége e kirándulásoknak? Milyenek a visszajelzések?

– Az együttléteken 10-12 gyülekezet egyháztagjai vesznek részt. Jóleső érzéssel tölt el, amikor látom, hogy az egyháztagok szívesen jönnek. A kirándulások alkalmával erős közösségek alakultak ki: vannak, akik együtt járnak kávézni, színházba vagy más jellegű eseményekre. Ez is volt a cél: erősíteni a közösségeket.

– Olyanokat is sikerült bevonni, akik korábban távol álltak az egyháztól?

– Igen. Mindazok, akik eljönnek a kirándulásokra, most már eljönnek templomba is. Nemezzközülük olyan, aki korábban nem járt istentiszteletre.

– Hogyan sikerül gyakorló mérnökként mindezt megszervezni?

– Gyerekkorom óta szeretem a földrajzot, irodalmat, történelmet. A régi rendszerben idegenvezetői szakot is végeztem, és külsőként dolgoztam a turisztikai szervezetnek. Az akkori munka azonban nem nőtt a szívemhez. Ez most egészen más. Az egyház keretében történik minden. Amikor felszállok a buszba, és meglátom az ötven csillogó szempárt, minden bánatomat, nehézségemet elfelejtem.

– A PSZ a gyerekekkel is foglalkozik...

– Megmaradásunk egyik záloga a gyermek. Foglalkoznunk kell velük, közelíteni őket Istenhez, egyházhoz. Ezért minden évben Kolozson konfirmandusoknak szervezünk táborot. Fontos, hogy egymással ismerkedjenek, barátságok alakuljanak ki – ezzel is próbáljuk bizonyos fokig elejét venni a vegyes házasságoknak. Ezenkívül az egyházmegye többi belmissziós szövetségével együtt kirándulásokat szervezünk hátrányos helyzetű gyermekek számára. Három évig 150 gyerekeknek biztosítottunk az ivói Erzsébet-táborban egyhetes nyaralást.

– Milyen a karácsony a Floriska családban?

– Nem megyünk kirándulni vagy wellnessfürdőbe. A karácsony estét a templomban töltjük, ahol meghallgatjuk a gyerekek ünnepi műsorát, otthon pedig olvasunk a Bibliából, és református, karácsonyi dalokat énekelünk.

TÓTH-MÁTHÉ MIKLÓS

Az ajándék

Akicsi öregasszony szemüveges, komoly, megfontolt járású. Egyedül él egy vidéki város egyik lakótelepének egy másfél szobás lakásában. Régóta nyugdíjas, azelőtt a ruhagyárban dolgozott varrónőként. Otthonában most is ott áll egy ódon varrógép, de már csak nagyon ritkán használja. Inkább kötöget, rádiót hallgat, és ha jó az idő, sétálgatni szokott. Olyankor kalapot visel, ódivatút, de hát a ruhája sem a mai módinak megfelelő. Miből is telne újra? A nyugdíja éppen csak a szűkössé megélhetésre elég.

Ha elindul otthonról, legtöbbször az idősek háza felé veszi az irányt. Nem véletlenül. Abban reménykedik, hogy hátha felfedez a ház körül ügyelgők vagy a padokon ülők között valaki ismerőst. Régi munkatársat vagy olyat, akinek az arca, tekintete visszaköszönne neki a múltból. De hiába nézelődik, eddig még nem lelt rá senkire. Pedig volt már úgy, hogy valakit ismerősnek vélt, de amikor összeakadt a pillantásuk, mégis idegennek tetszett. Azért a reményt nem adja fel, és amikor arra jár, mindig leül ott egy padra. Jó, támlás padok vannak a ház körül, neki lehet vetni a hátat, és eltűnődni mindenfelén, ami az eszébe jut. Egy verőfényes októberi délután is ott üldögél, amikor ráköszön egy kicsi öregember.

– Jó napot kívánok – mondja, és megemeli még a kalapját is.

– Jó napot – válaszol a kicsi öregasszony, és nézi az embert, hogy hátha ismerős. De nem, most látja először.

– Kegyed is itt lakik? – kérdezi a házra mutatva az öregember. Így mondja, hogy „kegyed”, és ez tetszik az öregasszonynak. Olyan érzése támad, mintha a nagyon távoli múltból szólítaná meg valaki.

– Nem – rázza meg a fejét. – Nekem saját lakásom van.

– Az jó – biccent az öregember –, mert az mégiscsak más. Nem mondom, itt is megvan a magamfajta, de még az ágyat se tudhatom az enyémmel, amiben alszom.

– De legalább nincs egyedül – mondja az öregasszony –, mert van kihez szólnia.

– Az igaz – hagyja helyben az öregember –, de az se mindig jó. Az egyik szobatársam, tudja, nagyon mogorva, nem szereti, ha beszélünk hozzá. A másik meg mindig csak a száját jártná, ahogy felébred, már folyik is belőle a szó. Hát hiába, nem vagyunk egyformák. Az öregasszony csak bólogat erre, és a kalapja alól kisanóditva először nézi meg jobban az öregembert. Talán egyforma magas lehet vele, de úgy sacca még jóval innen a nyolcvanon. Vékonyka is, ráncos arcú, de a szeme olyan élénk, mintha elcserélte volna egy fiatalemberével. El is mosolyodik ezen a gondolatán, majd maga mellé mutat a padra.

– Nem ül le egy kicsit?

– Ha nem zavarom – ül le a kicsi öregember, miközben újra megemeli a kalapját. – Engem Kiss Bálintnak hívnak.

– Az én nevem meg Balogh Júlia, de mindenki csak Juliskának hívott. Maga özvegy?

– Már régen – legyint az öregember. – Húsz éve, hogy eltemettem az asszonyt.

– Család?

– Nincs – mondja az öregember, aztán kicsit elneveti magát. – Ha csak azt a mogorvát meg a szópazarlót nem tekintem annak, akikkel most együtt lakom. Aztán van még egy szobatársunk,

a Zsiga, az meg süket. Hasztalan mondogatjuk neki, hogy tegye be a hallókészülékét a fülébe, mindig elfelejti.

– Van, amit én is elfelejték – mosolyog az öregasszony –, de hát én csak magamra hagyatkozhatok, hogy mit jegyeztek meg, és mit nem.

– Aztán nincs senki, aki figyelmeztesse? – kérdezi az öregember.

– Ki lenne? Egyszer volt nekem egy élettársam két esztendeig, de az inkább az italhoz kötődött, mint hozzám, hát elzavartam. Maga nem ivós?

– Nem voltam én sose – ingatja a fejét az öregember –, de nem is lehettem. A MÁV-nál

dolgoztam váltókezelőként. Na képzelheti, mi lett volna, ha izsom!

Ezen elnevetgélnek, majd az öregasszony feláll, és mondja, hogy megy, mert még sötétedés előtt haza akar érni.

– Köszönöm a társaságot – néz a kicsi öregemberre –, jólesett cserélgetni a szót. Mert én már azt se resteltem bevallani, meg is mosolyoghat érte, hogy néha magamban is beszélek.

– Miért mosolyognám meg? – húz a vállán az öregember. Megtörténik ez velem is. Olyankor még gesztikulálok is hozzá. Na és aztán? Kit zavar ez? Az öregasszony aznap este vidámabban készülődik a lefekvéshez. A rádiót is addig csavargatja, amíg valamiféle régi slágerekre nem akad, amelyek az ő ifjúságában voltak divatosak. „Jó embernek látszik” – gondol a kicsi öregemberre –, „a kedélyét is megőrizte, pedig az ő élete se lehetett mindig mulatságos”.

A jó idő kitarat még egész októberben, így többször is találkoznak az idősek háza előtt anélkül, hogy egyszer is megbeszélnék, de valahogy ráéreznek erre. Ha az öregasszony leül a padra, nem telik bele tíz perc, már mellette ül az öregember is. Csak egyszer várja hiába, de mint később kiderül, aznap láza volt, és fekiünie kellett.

– Nem voltam én nagyon megfázva – mentegézőzik az öregember, amikor már ismét együtt ülnek a padon –, de azért jobb már az óvatosság. Elvégre én se mondhatom már magam legénykorúnak!

November közepén leesik az első hó, és utána sem olyan az idő, hogy alkalmas legyen a sétálgatásra. Az öregasszony beszorul a lakás-

ba, kötöget, hallgatja a rádiót, és csak a közeli boltot látogatja meg naponta.

Karácsony hetében megveszi a kis fenyőfát, és amikor eljön a napja, feldíszíti. Odahelyezi az asztal közepére, mint minden évben, aztán leül a fotelbe és nézi. „Csak hát valami ajándék is kéne” – gondolja, „mert úgy igazi ez az ünnep”.

Eltűnődik ezen, aztán valami eszébe jut. Előbb maga is meglepődik a gondolaton, de már veszi is a kabátját, és a nesztelenül aláereszkedő hópelyhekről kísérve elmegy az idősek házába.

– Már azt hittem, sose látom – ámul rá a kicsi öregember, amikor a portás hívására lejön az előcsarnokba.

– Rosszul hitte – mondja a kicsi öregasszony –, de most nem is erről van szó, hanem, hogy ott-hon fel van díszítve a fa. Nem nagy fa, de szép, a régi díszeket tettem reá.

– Olyan kis harangocskát is? – kérdezi az öregember.

– Azt is. Meg diót ezüstpapírba csomagolva. De van rajta szaloncukor, kókuszos és csillagszóró is.

– Az igen – mosolyog az öregember –, mindig szerettem nézni, ha szikrázott.

– Csak az a baj – mondja az öregasszony –, hogy hiányzik az ajándék. Pedig a karácsonyfa alatt az is kell hogy legyen.

– Az is kell – mondja az öregember. – Valami kis ajándék még a legszegényebbeknek is dukál.

– Akkor hát jöjjön – mondja az öregasszony – és legyen maga az én ajándékom! Persze csak akkor, ha az akar lenni. Kis lakás, de elférünk majd benne ketten. Na mi a válasza?

– Hát csak az – felel az öregember –, hogy én még ajándék sose voltam, de egyszer lehetek az is. De csak úgy, Juliska, ha maga meg az én ajándékom lesz, mert karácsonyra én se kaptam semmit.

Nevetnek ezen, aztán az öregember odaszól a portásnak, hogy ne keressék, mert mától jobb helye lesz. És hogy ezt mondja meg az igazgató úrnak is, akivel majd ő is megbeszéli a dolgot, ha visszajön a holmijáért.

– Mehetünk, Juliska – fordul oda az öregasszonyhoz, és elindulnak. Mennek a fenyőillatú karácsonyi estében, két kicsi öregember, és mintha az égből angyalok szitálnák le rájuk, egyformán fehérre hinti be őket a hó.

Földi építkezés, isten gondviselés

Megújult a küküllővári templom

Felújítva várja híveit Erdély egyik legidősebb református temploma Küküllőváron. Az 1060-beli toronnyal, Árpád-kori falakkal rendelkező hajlékot az elmúlt három év folyamán magyarországi támogatással újították fel.

Fotók: Kiss Gábor

Az ünnepi istentiszteleten Kató Béla püspök igehirdetésében rámutatott: a földi építkezés ünneplése mellett ne feledkezzünk meg Isten gondviseléséről sem. A püspök szerint legnagyobb hibánk, hogy sokszor az építkezéseinkből kihagyjuk az Urat. Állhatnak az új falak, ha nem tölti meg a gyülekezet – hangzott el.

Gudor Kund Botond esperes szerint a templom restaurálásának üzenete az, hogy van és lesz még testvéri szolidaritás a határok különböző oldalán élő magyarok között, és jelzi, hogy ennek a testvéri érzelmeknek jövője is lesz. Barabási Endre helyi lelkipásztor köszönetet mondott mindenkinek, aki hozzájárult a templom felújításához. A lelkipásztor elmondta, a felújítás során nemcsak a falak épültek, hanem a gyülekezet is: egy-egy meghirdetett közmunkára szép számban jelentkeztek, kevésbé aktív tagok is megmozdultak, és segítettek.

Soltész Miklós magyarországi államtitkár elmondta: Európa nyugati felében az elmúlt év-

tizedekben a templomok több mint felét bezárták, eladták, lebontották. „Amikor fiaink Nyugatra vándorolnak, az anyagi gazdagság mellett lelki gazdagságot nem kapnak” – mutatott rá a szomorú valóságra az államtitkár, majd kiemelte: azért annyira csodálatos az erdélyi közösség, mert az elmaradott anyagi helyzet ellenére a lelki gazdagság megmaradt. „Amikor Magyarország támogatja az erdélyi kezdeményezéseket, ezt tartja szem előtt” – jelentette ki. Arra kérte az ünneplőket, hogy a gyerekeket, fiatalokat is lelki irányba neveljék, hiszen a krisztusi élet minden nehézséget átvészel. „Bízunk benne, hogy a mai elidegenedésben is megkapjuk Istentől a lehetőséget, hogy megerősödjünk hitünkben, folytassuk munkánkat” – hangzott el.

A továbbiakban Emődi Tamás építész, a felújítás tervezője mutatta be a templom történetét, kitérve a feltárásokra, a kutatások eredményeire, a falképek jelentőségére, illetve a restaurálási munkálatok folyamatára. Dél-Erdély egyik legkomplexebb műemlékének nevezte a küküllővári templomot. Istentiszteletet követően leleplezték a templomban a felújítás munkálatait hirdető emléktáblát. A felújítás során újra feltárták a templom kriptáját, helyreállították a tornyot, a szentély tetőszerkezetét, az épület homlokzatát, a gótikus ablakokat és a téglalaajzatot. A középkori falképeket szintén kezelésbe vették, a híres tatárfejről pedig kiderült, hogy valószínűleg Szent Kristófot ábrázolja.

| BEREKMÉRI GABRIELLA |

Nem csak kőből

A reformáció 500. évfordulója alkalmából egyházkerületünkben számos templomot újítottak fel. Közéjük tartozik a kelementelki is. A Maros megyei településen ünnepi istentisztelet keretében adták hálát a kívül-belül megújult hajlékért. Székely Attila helyi lelkipásztor kitartása és lelkesedése, a presbitérium és gyülekezet pozitív hozzáállása, a holland lopiki testvérgyülekezet adományai, valamint a helyi önkormányzat támogatása mind hozzájárultak ahhoz, hogy új padlózat, kívül-belül frissen vakolt falak, színes díszek hirdessék a 18. századi templom egykori pompáját.

Kántor Csaba püspökhelyettes az igehirdetés során kijelentette: „nemcsak kőből és téglából épülnek templomok, hanem mi is élő templommá, Isten hajlékává leszünk. A reformáció jubileumi évében templomaink külső felújítása mellett mi magunk is újjáalakulunk. Ez az igazi szolgálat.” A püspökhelyettes hangsúlyozta, Isten nemcsak kér és vár, hanem segít, megáld, erőt ad mindenben – így segítette a templom felújítását is.

Fotó: Berekméri Gabriella

Biró István küküllői esperes köszönetet mondott mindazoknak, akik az anyagiak és munka mellett imádsággal is segítették a templom megújulását. Székely Attila lelkipásztor röviden ismertette a templom történetét, és megköszönte Menyhárt Ferenc gondnok kitaró munkáját, valamint mindazok segítségét, akik hozzájárultak a felújításhoz. Kezddőlépésként 2014-ben elvégezték a vízvezetési munkálatokat, ekkor a presbitérium nőtagjai is lapátot ragadtak, majd megismerkedtek a holland Lopik település gyülekezetével – az ő adományaiknak köszönhetően újulhatott meg a belső rész. Ekkor derült ki, hogy a szöszeket és egyes helyeken a falat díszítő, cirkalmas motívumok egykor színesek voltak, így Székely Attila tiszteletes saját kezűleg, némi külső segítséggel festette vissza eredeti színeire a mintákat. A lelkipásztor elmondta: a reformáció 500. évére készülve a templom külső részét is rendbe szerették volna tenni, Gyulakuta község polgármesteri hivatala és Varga József polgármester támogatásának köszönhetően pedig sikerült is ezt megvalósítaniuk.

| B. G. |

A LAP MEGJELENÉSÉT TÁMOGATTA A

Templom Kerelőszentpálon

Felszentelték a reformáció 500. évfordulójának évében épített ötödik új református templomot is. A Magyardellői Egyházközséghez tartozó kerelőszentpáli gyülekezet új hajlékát és gyülekezeti házát, amely új reménységet jelent a gyarapodó református közösségnek, az alig 160 lelkes közösség építette. Kató Béla püspök igehirdetésében kiemelte: „templomainknak rendkívül fontos szerepe van népünk életében: ez az a hely, ahol Isten elé viszik a közösség tagjai a legféltebb gondolataikat. Amikor itt vagyunk, Isten felszabadít bennünket, és olyan erőt ad, amit magunkkal tudunk vinni, hogy a mindennapokban döntéseinket, tetteinket úgy alakítsuk, hogy megmaradjunk az ő útján.”

Lőrincz János esperes követően Csorbai Loránd helyi lelkipásztor köszöntötte a gyülekezetet. A templom felépítését csodának nevezte,

amely megújulást hoz a helyiek életébe, és kihat minden gyülekezeti tagra. A lelkipásztor köszönetet mondott mindazoknak, akik hozzájárultak az építkezés megvalósulásához. Elmondta, az úrvacsorai kehely erre az alkalomra készült egy presbiter asszony és férje ajándékeként, az úrasztalát pedig a magyardellői templom kertjéből hozták el, egy vihar által kettétört fenyőfa törzse és gyökere alkotja.

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

http://www.reformatus.ro/uzenet.html • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

